

ASK
ØY

KOMMUNE

Årsplan

Tveit barnehage
2021 - 2022

Innhold

1. Innledning	2
2. Kommunens visjon og verdier	3
3. Presentasjon av barnehagen	4
4. Pedagogisk grunnsyn	4
4.1. Barnesyn	4
4.2. Læringssyn.....	4
5. Barns medvirkning.....	5
6. Læringsmiljø	5
6.1. Voksenrollen	6
6.2. Barnehagens arbeid for et trygt og godt barnehagemiljø.....	6
6.3. Omsorg	7
6.4. Danning	8
6.5. Lek	8
6.6. Læring.....	9
6.7. Språk og kommunikasjon	9
6.8. Mangfold, likeverd og likestilling	10
6.8.1 Tilrettelegging for barn som trenger ekstra støtte.....	11
6.9. Digital praksis.....	11
7. Bærekraftig utvikling.....	12
8. Fagområdene	13
9. Progresjon.....	16
10. Overganger	16
10.1. Tilvenning	16
10.2. Overgang fra avdeling til avdeling	17
10.3. Overgang barnehage – skole.....	18
11. Dokumentasjon- og vurderingsarbeid	19
11.1. Barnehagen som lærende organisasjon	19
11.2. Dokumentasjon og vurdering.....	20
12. Samarbeid	20
12.1. Foreldresamarbeid og medvirkning.....	21

12.2. Samarbeid andre instanser	22
13. Barnehagens satsingsområder –Tema /Årshjul	23
13.1 Vennskap og tilhørighet.....	23
13.2 Friluftsliv.....	23
13.3 Kulturformidling gjennom eventyr og sang.....	24
13.4 Felles aktiviteter 2021/2022	27
14. Kontaktinformasjon til barnehagen	28

1. Innledning

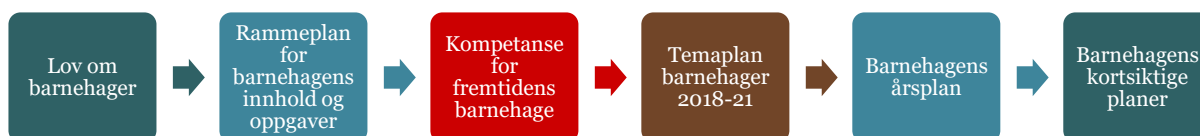
I Askøy kommune er det 8 kommunale barnehager med ulik organisering, størrelse og pedagogisk profil, som sikrer et mangfoldig tilbud til kommunens innbyggere. Barnehagene har et tett samarbeid og har utarbeidet felles verdier og felles satsningsområder. Satsningsområdene er beskrevet i Temaplan barnehage 2018-2021.

Ansatte i de kommunale barnehagene har felles kompetanseutvikling og samarbeider på tvers for å sikre en høy kvalitet. Fra høsten 2019 utarbeider barnehagene sine årsplaner ut fra en fastsatt mal. Barnehagenes årsplan bygger på Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Temaplan barnehage gir føringer for kvalitetsutvikling i perioden 2018-2021 og beskriver eiers og barnehagemyndighets lokale tilpasning til rammeplanen og prioriteringer i planperioden. Som barnehageeier er kommunen ansvarlig for at barna får en god start på et livslangt læringsløp.

Årsplanen utarbeides i samarbeid mellom barnehagens ansatte, barn og foreldre og danner grunnlag for pedagogisk innhold, aktiviteter og samhandling gjennom året. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold til pedagogisk praksis.

Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan også gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

Figur 1: Planhierarki

2. Kommunens visjon og verdier

Tett på utviklingen – tett på menneskene er Askøy kommunes visjon. Dette betyr at kommunen ønsker å ta en aktiv rolle og være tett på når det gjelder å styre og påvirke utviklingen.

Å være et varmt samfunn med gode levekår innebærer å ha et godt oppvekstmiljø og et rikt kulturliv, og folk som bryr seg om og tar vare på hverandre.

Gjennom kommunes verdier raus, interessert, modig og kompetent skal barnehagen tilrettelegge for trygghet, læring og utvikling i barnas hverdag. Verdier gir også retning for samarbeid og kommunikasjon og skal sette standard for hva våre ansatte sier og gjør i møte med barn, foreldre, samarbeidspartnere og kollegaer.

(Fra Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2030)

Figur 2: Oversikt over hva kommunens verdier betyr for barnehagens ansatte.

3. Presentasjon av barnehagen

Tveit barnehage ligger fint til med flere turområder, Tveitevannet, Tveit skole og Tveit kirke i umiddelbar nærhet.

Det er en flott skog på uteområdet som vi kaller «Klatreskogen». Her er gapahuk og bål plass, diverse klatretau og trær til å klatre i og busker til å gjemme seg under.

Vi har 4 avdelinger; 2 avdelinger for 0-3 år og 2 avdelinger for 3-6 år.

Det er et godt samarbeid mellom personalet i hele barnehagen og vi har gode rutiner for en trygg overgang fra liten til stor avdeling. Vi har også et godt samarbeid med Tveit skole om overgang fra barnehage til skole med flere treffpunkt i løpet av det siste barnehageåret.

4. Pedagogisk grunnsyn

«Med pedagogisk grunnsyn menes den virkelighetsoppfatning, de kunnskaper, verdier og holdninger som ligger til grunn for pedagogisk virksomhet» (Lillemyr & Søbstad).

4.1. Barnesyn

I vår barnehage har alle barn sin egen verdi og alle skal møtes med respekt for den de er. Barn kan! De er kompetente, nysgjerrige og lekende. Barn er viktige for hverandre og alle skal inkluderes i fellesskapet.

4.2. Læringssyn

Leken er barnas viktigste læringsarena og barna lærer gjennom samhandling med andre barn og voksne. Barna lærer med kroppen og alle sansene sine og barnas hjerne utvikles gjennom bevegelse og stimulering. Det fysiske miljøet både inne og ute kan fremme læring og utvikling og samhandling mellom barna.

Barnehagens læringsmiljø kjennetegnes ved lyttende, omsorgsfulle og reflekterende voksne. Barns nysgjerrighet, interesser og spørsmål danner grunnlaget for læringsprosesser og aktiviteter. Barn kan mer og får til mer enn vi tror bare vi voksne tar oss tid til å lytte og lar dem få muligheter.

Med utgangspunkt i vårt barnesyn og læringssyn har vi laget vårt eget motto for arbeidet med barna:

TRYGGHET – LÆRING – GLEDE
Der voksne er tilstede!

5. Barns medvirkning

Å erfare medvirkning vil gi en kompetanse som man får bruk for resten av livet. Barnehagen skal være et inkluderende fellesskap og fremme demokrati, der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Barnets synspunkter skal vektlegges i samsvar med dets alder og modenhet, og det krever ansatte som ser, hører og involverer seg i det barna er opptatt av. Medvirkning fordrer et menneskesyn der vi anerkjenner individene, og gir barna rom – både fysisk og psykisk – for å uttrykke seg og virke/samhandle med andre. Vi har en forpliktelse til å få frem barns synspunkt, og la det de uttrykker få konsekvenser for det pedagogiske arbeidet.

For å fremme barns medvirkning skal vi:

- Lytte aktivt til barnas verbale og nonverbale uttrykk og ta det på alvor
- Gi barna tid til å uttrykke seg
- Følge opp avtaler vi har inngått med barna
- Ta barna med i planlegging og evaluering av felles aktiviteter og innhold i grupper/prosjekter. Barna skal merke at deres innspill blir tatt hensyn til.
- Oppfordre barna til å lytte til hverandre og se ting fra den andres side
- Hjelp barna til å forstå at de ikke alltid kan få gjennomslag for sine ønsker
- Ta barnas følelser på alvor og gi barna mulighet til å velge leker, mat, klær så langt det er mulig
- Ta alle parter meninger på alvor i konflikter og hjelpe dem til å komme frem til en løsning som kan være god for alle parter
- Ha barnesamtaler med 5 åringene om trivsel og vennskap

6. Læringsmiljø

Læringsmiljøet i barnehagen består av de kulturelle, relasjonelle og fysiske forholdene i barnehagen som har betydning for barns utvikling, lek og læring. Personalet skal ha kunnskaper, ferdigheter og evner til å skape gode og trygge læringsmiljø. Barnehagen skal legge et godt grunnlag for barnets fysiske og psykiske helse, og i samarbeid med hjemmet gi barnet verktøy til å stå rustet til å møte verden og oppleve livsmestring.

Barnehagen skal også ha en helsefremmende og forebyggende funksjon. Å kjenne seg selv og akseptere egne opplevelser og følelser er viktig for å være glad i seg selv. Dette er en viktig forutsetning for å leve godt i et fellesskap med andre.

Dette skal personalet gjøre:

- Se barna og gjøre de trygge
- Hjelp barna med å sette ord på og regulere følelser
- Hjelp barna med å takle motgang, sorg og skuffelser ved å lytte til å hjelpe dem videre

- La barna leke og sette ord på mestringsfølelse
- Forebygge krenkelser og mobbing
- Oppfordre barna til å si noe positivt om hverandre
- Påse at alle barna føler seg som en del av fellesskapet
- Gi barna bevegelsesglede gjennom lek, musikk og motoriske aktiviteter
- Gi barna matglede og sunne helsevaner som f.eks. god håndhygiene
- Gi barna «verktøy» til å ta vare på seg selv og sette grenser for egen kropp ved bant annet å bruke det nettbaserte Salaby sin temaside: «Jeg vet» og et program fra Sortland kommune som skal forebygge vold og seksuelle overgrep: «Æ E MÆ»
- Tilrettelegge og endre det fysiske miljøet både inne og ute slik at det stimulerer til samlek i grupper
- Rydde frem forslag til aktiviteter om morgenen

6.1. Voksenrollen

Voksenrollen er av stor betydning for det psykososiale miljøet i barnehagen. Personalet skal forstå barns uttrykk og anerkjenne og støtte barnas relasjoner. Vi skal støtte og fremme enkeltbarns og barnegruppens sosiale ferdigheter ved å utfordre, legge til rette for medvirkning, motivere og stimulere til lek og læring. Rammeplanen fremhever at personalet skal være aktive, tydelige og fremme et godt sosialt miljø. Vi skal være varme og støttende voksne som setter tydelige grenser for barna. Dette krever sensitive voksne som er bevisst sin væremåte og er ansvarlig for de positive relasjonene. Pedagogisk ledelse og kontinuerlig refleksjon og endring av egen praksis er av avgjørende betydning for å sikre og videreutvikle kvaliteten i barnehagen.

Dette skal personalet gjøre:

- Være imøtekommende og vise glede over å se barnet
- Delta i barnas lek, støtte og oppmuntre barnet når det prøver på noe nytt
- Bli med på spontane handlinger som gleder barnet
- Ta barna med i planlegging og vurdering
- Vise at vi bryr oss om det barna sier og følger det opp
- Observere lek og samspill, forebygge og stoppe uønsket atferd
- Ha rolig stemmebruk, unngå å rope, oppsøke situasjonen
- Ha kultur i personalgruppen for å gi tilbakemeldinger til hverandre om for eksempel voksenrollen, hvordan vi snakker med barna og samhandler med dem

6.2. Barnehagens arbeid for et trygt og godt barnehagemiljø

I barnehageloven heter det at barnehagen skal sørge for at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag.

Alle som jobber i barnehagen har en plikt til å følge med på hvordan alle barna i barnehagen har det. De skal gripe inn hvis barn utsettes for krenkelser. Dette kan for eksempel være utestengning fra lek, plaging, mobbing, vold eller diskriminering. Hvis en voksen vet om,

eller tror at et barn blir mobbet, plaget, eller på andre måter ikke har det bra, skal hun eller han alltid:

- Gripe inn og stoppe krenkelsen med en gang
- Si ifra til styrer i barnehagen
- Undersøke hva som har skjedd
- Sette inn tiltak, og lage en plan for å sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø.

Hvis en ansatt kjenner til, eller får mistanke om at en annen ansatt krenker eller utestenger et barn, må de melde fra med en gang til styrer i barnehagen. Dette gjelder også ved vold og trakassering. Styrer skal melde fra til barnehageeier.

Barnehagen må ha gode rutiner for å følge med, og være til stede for barna. Askøy kommune har et felles kvalitetssystem for håndtering av hendelser knyttet til uønsket adferd, som skal benyttes. Personalet har fått opplæring i arbeidet med å forebygge, avdekke og håndtere mobbing og uheldige samspillsmønstre ved bruk av verktøyet «Sammen mot mobbing i barnehagen».

Barnehagen skal også jobbe forebyggende mot mobbing og formidle grunnleggende verdier som fellesskap, omsorg og medansvar.

Vi bruker kvalitetssystemet til «Sammen mot mobbing», har utarbeidet vår egen kvalitetsplan og følger rutiner og maler som er utarbeidet. Det blir holdt barnemøter minst to ganger i måneden på hver avdeling med temaer knyttet til sosialt samspill mellom barna i barnehagen. Tema blir drøftet og snakket om på personalmøter og avdelingsmøter og alle nytilsatte får opplæring i standarden.

Ved all mistanke eller kjennskap til om et barn/gruppe barn ikke har det trygt og godt, blir registrert på egne skjema. I tilfeller der et barn/gruppe barn ikke har det trygt og godt, utarbeide personalet en egen plan for tiltak og oppfølging.

6.3. Omsorg

Dette skal personalet gjøre:

- Møte barn og foreldre om morgenen med et smil og vennlige ord og fortelle litt om dagen når barnet blir hentet
- Primærkontaktene skal bli ekstra godt kjent med og ha et spesielt oppfølgingsansvar for noen barn gjennom samtaler, observasjoner og kartlegging
- Se til at alle barn får dekket sine behov for mat, drikke, hvile og aktivitet og samspill med andre barn
- Kjenne barna så godt at de vet når barnet trenger trøst, støtte eller utfordringer til å klare seg selv
- Se når et barn trenger ekstra støtte og gi det tid til å sette ord på opplevelser og følelser gjennom samtaler og tegning

- Oppfordre barna til å vise empati og omsorg for hverandre
- Oppsøke hjelpeapparatet ved behov for veiledning eller annen hjelp til barnet

6.4. Danning

Fokus på danning bidrar til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i et demokratisk fellesskap. Barna skal få støtte til å utvikle kritisk tenkning, evne til å yte motstand og handlingskompetanse til å bidra til endringer. Danning hører naturlig sammen med omsorg, lek og læring og skjer i samspill med omgivelsene og menneskene rundt en.

Dette skal personalet gjøre:

- Være gode rollemodeller og oppfordre barna til å si hei og ha det, takke for mat, spørre om noen kan sende f.eks. pålegg, sitte i ro med bordet, vente på tur, dele m.m.
- La barna få oppgaver som å dekke bord, rydde etter seg og andre
- Oppfordre barna til å hjelpe hverandre
- Rose barna når de gjør eller sier positive ting til andre
- Lese bøker, ha samtaler eller rollespill som handler om å være sammen. La barna komme med innspill til løsninger på konflikter
- Sette i gang lekegrupper. Være støttespiller i leken og passe på at alle barn får delta i fellesskapet
- Oppfordre barna til å si hva de tenker og mener om det de opplever i barnehagen
- Støtte og ta på alvor når barna kommer med sine synspunkter og innspill i lek og samlinger samtidig som de blir oppfordret til å lytte til de andre

6.5. Lek

Leken har en sentral plass i barnehagedagen. Den er en frivillig aktivitet og har en verdi i seg selv. Barna leker fordi det er morsomt og skaper mening.

Leken er og en arena for læring. I leken bearbeider barna opplevelser og inntrykk og det bidrar til at barna utvikler seg og lærer mens de leker.

Dette skal personalet gjøre:

- Store deler av dagen skal settes av til lek både inne og ute
- Observere leken for å se hvilke roller barna har/får, om de har de lekeferdighetene som trengs for å delta i leken og om noen blir holdt utenfor leken
- hjelpe barn som trenger det å komme inn i leken på en god måte f.eks. ved å tilby en rolle
- Delta i leken for å veilede, støtte og lære barn lekeferdigheter
- Gi nye impulser til leken med opplevelser som barna bearbeider på sin måte; bøker, sanger, turer, filmer, aktiviteter m. m

- Tilrettelegge og variere det fysiske miljøet for lek i små grupper
- Ha tilstrekkelig tilgjengelig utstyr til lek; grov- og finmotorisk, familie- og rollelek, spill, formingsmateriell, bygge- og konstruksjonslek
- Organisere lekegrupper for å danne vennskap og samhold
- Bruke lek, dramatisering og humor i samlinger og planlagte aktiviteter

6.6. Læring

Læring bidrar til at barna vokser og utvikler seg som frie, opplyste, selvstendige og ansvarlige personer. Barna leker og lærer hele tiden. Læring skjer alltid i samspill. Vi blir påvirket av personer eller annen ytre påvirkning, ved at vi eksperimenterer og finner ut av ting, leser og mottar inntrykk fra bilder, musikk, teater, lek og samhandling med andre barn og voksne. Barn lærer best gjennom egne erfaringer. De voksne må observere og kartlegge det enkelte barns utvikling og tilrettelegge/stimulere til videre utvikling. Hjernen utvikler seg best gjennom å bruke kroppen aktivt og stimulere alle sansene.

Dette skal personalet gjøre:

- Tilrettelegge for lek og samhandling i mindre og større grupper
- Inspirere til lek ved å delta i barnas lek og variere det fysiske miljøet og lekemateriell
- Tilføre nye elementer i leken og oppfordre barna til å prøve nye ting i tråd med barnas alder og utvikling
- Samtale med barna og benevne ting i hverdagssituasjoner som stell, garderober, måltid
- Undre seg sammen med barna og oppfordre barna til å sette ord på tanker og idéer
- Legge til rette for bruk og utforskning av ulike verktøy; digitale verktøy, konstruksjonsmateriell, farger, maling og annet formingsmateriell
- Legge merke til og gjøre barna oppmerksom på mestring
- Ha samlinger og gruppeaktiviteter med barna med planlagt innhold utfra tema tilrettelagt for barnas alder og utvikling
- Tilrettelegge for og oppfordre barna til å bruke hele kroppen ved å gå på turer i ulendt terreng og ha både grov og finmotoriske leker både inne og ute
- Stimulere til bruk av alle sansene ved å ha ulike typer leker/aktiviteter der barna må lytte, se, lukte, smake og føle

6.7. Språk og kommunikasjon

Vi ønsker at barna i Tveit barnehage skal få oppleve glede og mestring i kommunikasjon og samspill med andre barn og personalet. Ved hjelp av språket lærer barna å forstå seg selv og omverdenen.

Språkkompetansen er viktig både for barnets liv her og nå og de mulighetene barnet har i fremtiden. Det er viktig å ha et godt språk som gir en god forutsetning for at barnet skal

kunne delta i lek og samspill med andre, danne vennskap og danne grunnlag for læring. I vår barnehage vil barna møte ulike språk, språkformer og dialekter.

Dette skal personalet gjøre:

- Ha språkgrupper utfra barnas behov. Språkgruppen blir planlagt utfra hva barna i gruppen må øve på. Gjentakelse er viktig og vi gjentar samme gruppe og innhold flere ganger
- Være en god samtalepartner for barnet i hverdagen og støtte, benevne og lytte til barnet. Her er rutinesituasjonene og rollelek en gylden mulighet til å fylle på og utvide ordbankene hos barnet.
- Ta i bruk kompetansen vi har fått gjennom arbeidet med Språkløyper, som er en nasjonal strategi for språk, lesing og skriving igangsatt av Kunnskapsdepartementet
- Bruke bøker som et viktig redskap i språkutviklingen. Det å bli lest for, se på bilder og dele opplevelser sammen er viktig for fantasiens og kreativitetens utvikling
- Forsterke barnas inntrykk og opplevelser med å bruke konkrete og tegn i samlingsstunder, ved høytlesing og rutinesituasjoner
- Spille spill, for eksempel lotto og memory der både barn og voksne benevner hva som er på bildet
- Bruke dagtavle med bilder og tegn i samlingsstundene for å gjøre dagen mer oversiktlig for barna og sette ord på hva som skal skje
- Ha månedens sang med tegn
- Følge «tegnkalenderen» på Instagram og øve på et tegn hver dag. Disse tegnene er delt i temagrupper som årstider, dyr, følelser med mer
- Ha beskrivelse utenpå lekekasser av innholdet og på rom med bilde, bokstaver og tegn
- Bruke nettbrett og smartboard som et supplement til bøker og spill
- Observere barnas språkutvikling og sette i gang tiltak for de som trenger det

6.8. Mangfold, likeverd og likestilling

Barnehagen skal bidra til at barna møter og skaper et likeverdig, mangfoldig og likestilt samfunn. Personalet skal bidra til at barna uansett funksjonsnivå, alder, kultur, kjønn og familiebakgrunn får oppleve trivsel, livsglede og mestring, og at de er betydningsfulle og verdifulle for fellesskapet i barnehagen. Barnehagen skal bidra til at møter og er med på å skape et likestilt samfunn, der alle barn har like muligheter til å bli sett og hørt, og oppmuntret til å være deltakende. Barnehagen skal legge opp til omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet. Dette vil igjen gi grunnlag for barnets trivsel, glede og mestring.

Dette skal personalet gjøre:

- Presentere aktiviteter og leker som et tilbud til alle barna
- Samtale med barna om følelser og om hvordan vi skal være med hverandre
- Bruke sang, musikk og bevegelse, rim og regler og eventyr som gode innfallsvinkler for felles opplevelser og samhold

- Ha samme forventninger til alle barn, og ikke sette stempel på noe som «gutteleker» og «jenteleker»
- Ha aktiviteter og samtaler som inkluderer alle barn, der en sammen med barna kan undre seg om ulikheter og mangfold i barnehagen ved hjelp av bilder, ord og tegn
- Vi vil synliggjøre et mangfold av ulike familieformer og trygge barnas identitet, vi har ekstra fokus på dette i juni og vil markere dette med regnbueflagg

6.8.1 Tilrettelegging for barn som trenger ekstra støtte

Barnehagen skal sørge for at alle barn, også de som trenger ekstra støtte, tidlig får den hjelpen de trenger for å gi dem et likeverdig og inkluderende tilbud. Barn kan trenge ekstra støtte for korte eller lengre perioder. Noen barn vil trenge det hele tiden.

Dette skal personalet gjøre:

- Observere alle barn og eventuelt i samarbeid med foreldrene henvise barn til videre utredning. Dette kan være vansker med språk, motorikk, atferd, samhandling
- Ta kontakt med hjelpeinstanser anonymt eller med navn etter samtykke fra foreldrene for å få råd til å gi barnet den riktige hjelpen
- Tilpasse det allmenn pedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger
- Bruke mye sang og musikk som er en god innfallsvinkel for de fleste barna
- Gi ekstra støtte slik at barnet deltar i lek og fellesskap med de andre barna
- Tilrettelegge og organisere for at barn som trenger det får den hjelpen det trenger

6.9. Digital praksis

Barn i alderen 0 – 6 år er en del av et mangfoldig digitalt univers. Teknologiske verktøy er daglig i bruk rundt barna og av barna. En av barnehagens oppgave er å forberede barna på den virkelighet de vil møte på skolen og som voksne. Barna skal oppleve at digitale verktøy er en kilde til å leke, utforske, lære og skape noe gjennom digitale uttrykksformer. Barna skal samtidig utøve digital dømmekraft når det gjelder informasjonssøk, ha et bevisst forhold til opphavsrett og kildekritikk og ivareta barnas personvern.

Digitale verktøy skal flettes inn i alle aktiviteter vi har i barnehagen, og skal komme i tillegg til andre uttrykksformer som å samtale, synge, lese en vanlig bok, tegne og lekeskrive med blyant, farger, maling på papir. Spill og puslespill skal også foregå både med brettspill og på pc/nettbrett/smartboard. De voksne må ha et bevisst forhold til tidsbruken av digitale verktøy. Slike aktiviteter skal ikke erstatte barnas egen lek og bevegelse inne og ute.

Alle avdelingene har datamaskiner, nettbrett, smarttelefoner og smartboard. Vi har skriver/kopimaskin og lamineringsmaskin på kontoret, miniprosjektor på småbarnsavdelingene, prosjektor og lerret på kjøkkenet nede. Vi har også digitale lydklyper som kan brukes til å lage sporleker og lytteoppgaver.

Barnehagen abonnerer på «Salaby» som er en digital pedagogisk nettside med mange forskjellige aktiviteter.

For alle:

- Se på bilder/film, høre sang og musikk på PC/smartboard
- Høre på lydbok
- Spille pedagogiske spill tilpasset alder i grupper på smartboard og nettbrett
- Søke på internett og finne bilder og informasjon om ting en lurer på sammen med en voksen
- Utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy med barna
- Være med å skrive ut bilder

Mer for barna fra 3 år:

- La barna ta bilder og være med å bestemme hvilke bilder som skal vises til andre eller legges på nett
- Snakke med barna om hva som er «gode» bilder å legge på nett
- Snakke om og vise hva som skjer når en legger ut bilder eller tekst på nettet
- Utforske muligheter for å skape egne bilder med ulike apper
- Finne informasjon på pc/nettbrett, samtidig som det snakkes om opphavsrett og informasjonssøk
- Lage digitale filmsnutter

7. Bærekraftig utvikling

I dag står vi alle ovenfor en rekke miljøutfordringer. Barna hos oss må få lov å være med å bidra til å skape et bedre miljø. Snakker vi med barna får vi høre at de kan en hel del om dette temaet. De sier f.eks. at det ikke er fint å kaste boks i naturen, og at papiret skal i papirboksen. Barna skal gjennom livet lære seg å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barnehagen har en viktig oppgave med å fremme verdier, holdninger og handlinger for hva vi kan gjøre for å få til et mer bærekraftig samfunn. Barna skal få dekket sine grunnleggende behov, men samtidig er det viktig å ta vare på verdiene vi har for fremtiden.

Vi skal hjelpe barna til å forstå at det vi gjør i dag kan ha konsekvenser for fremtiden. Vi skal gi barna opplevelser i naturen, slik at de føler tilhørighet og har et ønske om å bevare og ta vare på naturen.

For de minste barna er det viktigst å bli kjent med seg selv og sin egen kropp og bli oppmerksom på hvem er jeg og hvem er du? Men de kan også være med å rydde og bli oppmerksom på hva som skjer når ting blir ødelagt.

Dette skal personalet gjøre:

- La barna bli kjent med sin kropp og sine følelser

- Oppfordre barna til å se hverandre, vise omsorg og inkludere hverandre i lek
- Oppfordre barna til å sortere plast og papir hver for seg i egne beholdere
- Ikke kaste boss ute i naturen, rydde opp etter seg selv på tur o.l.
- Ha med ekstra pose og hanske på tur til bossplukking
- Oppfordre barna til å bruke ett trykk såpe ved håndvask og ett papir til tørk
- Brette melkekartonger
- Ta vare på og rydde bøker/leker osv. både inne og ute
- Gjøre barna oppmerksom på at ødelagte leker/bøker ikke alltid kan erstattes

8. Fagområdene

Rammeplanen beskriver 7 fagområder som barna skal få kjennskap til i løpet av året. Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt, men vil sjeldent opptre alene. Flere fagområder vil som oftest være representert samtidig i samlinger/grupper og i forbindelse med hverdagsaktiviteter og turer i nærmiljøet. Alt arbeid i barnehagen tilrettelegges ut fra barnas alder og modenhet. Det gjelder derfor også i arbeidet med fagområdene.

Kommunikasjon, språk og tekst:

- Være lydhør for barnas ytringer og gi respons
- Lytte til lyder og hverandre
- Bruke dagtavle
- Bruke Tegn Til Tale som støtte til talespråket
- Synge sanger med og uten tegn
- Ha bøker tilgjengelig/ lese bøker
- Månedens rim/regle med eller uten tegn
- Bruke takt og rytme
- Benevne ord og begreper ved stell, måltid, påkledning, matlaging
- Snakke om og sette ord på følelser stille åpne spørsmål og oppmuntre barna til å fortelle, undre seg
- Bruke konkreter i samlinger og presentasjoner av nye bøker
- Lære enkle ordbegreper og sanger fra ulike kulturer som er representert i barnehagen
- Høre på lydbøker

Mer for de over 3 år:

- Lengre samtaler
- Barnesamtaler om barns trivsel
- Fakta og begreper
- Oppmuntre barn til å lekeskrive og kjenne igjen bokstaver og tall og prøve å skrive navnet sitt

Kropp, bevegelse og helse:

- Gi fysisk kontakt og kroppskontakt
- Bli kjent med egen kropp og sette ord på ulike kroppsdelar
- Ha god balanse mellom hvile og aktivitet
- Gå på tur i nærmiljøet, skog og mark
- Ha dans, sangleker, dramatisering, sang og regler med bevegelse
- Ha hinderløyper både inne og ute, bruke Klatreskogen
- Utvikle finmotorikken ved ulike aktiviteter/konstruksjonsmateriell og verktøy
- Utfordre barna til å klare seg selv, f.eks. med påkledning
- Innarbeide gode hygienerutiner; vaske hender ved ankomst til barnehagen, før mat og etter toalettbesøk
- Tilby sunn og variert mat til lunsj, alltid ha innslag av fiskepålegg til smøremåltidene og ofte fisk som ingrediens i den varme maten. Oppfordre alle til å smake på alt
- Smake på/spise og bli kjent med mat fra andre kulturer

Kunst, kultur og kreativitet:

- Tilby barna et variert utvalg av formings- og konstruksjonsmateriell
- Følge barnas innspill og initiativ til kreativitet og stimulere til videre utforskning
- Dramatisere og la barna være aktive deltakere i samling/aktiviteter
- La barna få komme med innspill til fortellinger, samlinger
- La barna være med å lage kulisser og utstyr til dramatiseringer
- Bruke leker og aktiviteter fra barnas egen kultur; rødt lys, alle mine barn kom hjem m.m.
- Synge sanger og danse til musikk fra ulike kulturer og sjangre
- Ha bygge –og formingsaktiviteter ute i sand og skog
- Førskolegruppen øver til og har egen forestilling. Barna kommer med forslag til innslag

Natur, miljø og teknologi:

- Bruke naturen i og utenfor barnehagen til alle årstider og legge merke til svingninger i naturen
- Gjøre kjekke ting ute så barna ønsker å være mer ute; skattekart, turbingo, hinderløype, lage mat ute
- Gjøre barna oppmerksom på lyder, lukter og spor i naturen
- Undre seg sammen med barna over ting de ser/ finner
- Bruke internett til å finne opplysninger om det de finner
- Gjøre eksperimenter inne og ute; vulkan, såpe og farge i vann
- Oppfordre til konstruksjonslek
- La barna få kjennskap til og erfaringer med nettbrett, fotografering, finne og skrive ut bilder, lydlyper og andre teknologiske verktøy
- Tegne og lekeskrive på nettbrett

Antall, rom og form:

- Sortere og rydde leker inne og ute
- La barna delta ved tilbereding og laging av mat
- Bruke matematiske begreper for tall, mål, mengde, størrelse, former i hverdagen i hverdagssituasjoner, samlinger og aktiviteter
- Bli kjent med plasseringsbegreper som over, under, mellom, foran, bak, først, sist osv.
- Telle 1-5 for de små og 1-10 for de største
- Bruke sanger, sangleker og digitale verktøy som noen av måtene til å bli kjent med de ulike matematiske begrepene
- Bevege seg i små og store rom

Etikk, religion og filosofi:

- Lære å ha respekt for dyr, fugler, insekter
- Lytte etter lyder ute og undre seg over hva som lager lydene
- Snakke om likheter og ulikheter mellom barna i barnehagen; kultur, familiesammensetning, språk, kjønn med mer.
- Undre seg sammen med barna over barnas spørsmål og utsagn
- Hjelp barna til å sette ord på følelser og uttrykke ønsker og behov
- Ha fokus på vennskap, vise respekt for hverandre og passe på at alle blir inkludert i leken
- Markere religiøse høytider og andre livssynsmessige og kulturelle tradisjoner som er representert i barnehagen

Nærmiljø og samfunn:

- Gå på turer i nærmiljø og se på og eventuelt besøke barnas hus, lekeplasser, skolen, kirken, nabobarnehagen
- Besøke gårder og mate endene i Tveitevannet
- De eldste barna kan reise med buss og besøke biblioteket eller gå på turer andre steder på Askøy
- Øve på å gå langs veien og krysse veien
- Førskolebarna har trafikkdager og sykkeldag
- Bli kjent med den samiske kulturen i løpet av en uke i forbindelse med den samiske nasjonaldagen 6.februar
- Bli kjent med andre mennesker og kulturer under Forut-ukene
- Snakke om og vise barna at alle er viktige for gruppen

9. Progresjon

Progresjon i barnehagen handler om å legge til rette for at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve mestring utfra egne forutsetninger.

Progresjonen i arbeidet ligger i hvordan vi møter enkeltbarnet og barnegruppene, hvordan vi bearbeider det pedagogiske innholdet, metodevalg, hvilke leker og materiell vi tilbyr, og hvordan vi utformer og legger til rette det fysiske miljøet. Det vil også være progresjon i hvordan vi arbeider med de ulike fagområdene. Barna skal få ulike utfordringer tilpasset erfaringer, interesser og ferdigheter, både på gruppe- og individnivå.

Barnehagen skal gi barna grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Vi skal støtte barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. Barnehagen skal sikre progresjon både på gruppenivå og individnivå, innenfor alle barnehagens områder.

I vår barnehage har vi følgende tiltak:

- Aldersinndelte avdelinger (0-3 år og 3-6 år) der det fysiske miljøet, leker, utstyr og det pedagogiske opplegget er tilpasset den gruppen barn som er på avdelingen
- Aldersinndelte grupper (hvert alderstrinn for seg) på tvers av avdelingene i samme etasje der tema og aktivitet tilpasses den aldersgruppen og barna som er i gruppen
- Felles aktiviteter som brannvernuke, Forut, samisk uke, og lignende større aktiviteter tilpasses både de små og store med at de har noe sammen og noe for seg selv på etasjen/avdelingen. Førskolegruppen har flere aktiviteter/arrangementer som er bare deres. Se under kapittel om overgang barnehage-skole
- Turer utenfor barnehagens område tilpasses barnas behov og mestringspotensiale
- Hvert enkelt barn blir observert i løpet av året for å finne ut hva barnet mestrer og hva de må øve mer på. Her brukes kartleggingsverktøyet «Alle Med» som utgangspunkt for observasjonene. Dette blir snakket om på alle foreldresamtaler

10. Overganger

Barn og foreldre skal erfare at det er en god og trygg overgangsprosess mellom hjem-barnehage, mellom de ulike avdelingene innad i barnehagen, og mellom barnehage-skole. Barnehagen er bevisst på hvordan de sikrer at alle barn får nødvendig tid, støtte og trygghet i overgangene. Foreldre og barnehage samarbeider for at det enkelte barn skal komme styrket gjennom de ulike prosessene.

10.1. Tilvenning

Etter sommerferien begynner det mange nye små barn på Maurtuen og Vepsebolet. Det kommer også noen nye barn på de store avdelingene. Noen barn kan bruke litt tid på tilvenning, dette er helt vanlig og i dialog mellom foreldre og personale finner vi gode

løsninger for ditt barn. Det er også mange barn som flytter fra småbarnsavdelingene til Revestuen og Harestuen. Det er derfor helt nødvendig å sette av god tid til å bli kjent med hverandre. Personalets rolle og væremåte har avgjørende betydning for hvordan resten av barnehageåret vil bli. Gode relasjoner fra starten kan være med å forebygge mobbing og diskriminering.

Dette gjør vi for å gjøre tilvenningen så trygg og god som mulig:

- Sender velkomstbrev til barnas foreldre med litt informasjon og invitasjon til å komme på besøk før de begynner
- Har foreldremøte for de nye foreldrene før sommerferien
- Primærkontakten tar imot barnet og foreldrene den første dagen og er tetttest på barnet spesielt i den første tiden
- Har små grupper med barn inne og de andre ute når det nye barnet kommer
- Oppfordrer foreldrene til å sette av minst 3 dager og helst lengre tid til å bli kjent med barnehagens rutiner og de voksne på avdelingen. Foreldrene må være den trygge basen for barnet når det blir kjent med omgivelsene og de andre barna og personalet. Den første dagen må det være foreldrene som tar seg av alt stell og omsorg for barnet
- De voksne må nærme seg gradvis til barnet og opparbeide tillit, finne ut hva barnet har glede av å leke med og bruke det som innfallsvinkel til å bli bedre kjent
- Foreldrene blir invitert til en startsamtale like før eller rett etter oppstart

10.2. Overgang fra avdeling til avdeling

Barna mellom 1 og 3 år begynner på småbarnsavdeling og flytter vanligvis over til storbarnsavdeling etter sommerferien det året de fyller 3 år. Vi ønsker at overgangen skal bli så trygg så mulig og har plan for hvordan dette kan gjøres fra januar/februar.

Dette skal personalet gjøre:

- Besøk på stor avdeling sammen med en voksen fra sin avdeling. Blir kjent med rommene og lekene og får være med i lekegrupper eller være med på tur. De får være med i samlinger og blir presentert for de andre barna.
- De store barna kommer også opp på besøk for å leke med de små eller hjelpe dem med påkledning m.m.
- De pedagogiske lederne utveksler nødvendig informasjon for at personalet på stor avdeling skal få vite hva barnet trenger eller liker for at de skal få en god dag når de kommer ned.
- Foreldrene blir før ferien informert om hvor barna skal begynne når de kommer tilbake etter sin sommerferie. Gruppesammensetningen og vennskap er avgjørende for hvilken avdeling barnet skal begynne på. Det er ikke automatikk i at søsken/familie kommer på samme avdeling. Barnehagen har mange hensyn å ta, hensyn til gruppen og hvert enkelt barns behov for å høre til i fellesskapet vektlegges
- De siste ukene før ferien vil barna fortrinnsvis besøke den avdelingen de skal være på

10.3. Overgang barnehage – skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna får en trygg og god overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning. De skal oppleve glede med å begynne på skolen, og at det er en sammenheng mellom barnehage og skole.

Vi skal legge til rette for at barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter, som gir et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barna skal få avslutte sin barnehagetid på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. De skal få bli kjent med hva som skjer i skolen før de begynner der.

I Askøy kommune har vi en handlingsplan og en rutine som skal sikre et godt samarbeid mellom barnehagen og skolen. Dette omhandler blant annet utveksling av informasjon, samarbeid om felles arrangementer, besøksdager på skolen, samt pedagogisk arbeid knyttet til siste året i barnehagen.

Barnehagen samarbeider med Tveit skole om en god overgang til skolen.

I september hvert år har Tveit skole og de omliggende barnehager et møte der vi blir enig om ulike treffpunkt i løpet av året. Vi blir også invitert til samarbeidsmøter på andre skoler dersom vi har barn som skal begynne der.

Førskolebarna på Revestuen og Harestuen møtes 1-2 ganger i uken der de jobber med ulike tema/områder hentet fra «Lese- og skriveglede» som er et vedlegg til handlingsplanen:

- Vennskap/rollelek
- Fin- og grovmotorikk
- Begreper
- Auditiv trening (lyttetrening)
- Rytme

Mange av disse temaene jobber de like mye med ute som inne.

Foreldrene til førskolebarna vil få egne informasjonsskriv om innholdet i førskolegruppen.

Gruppen vil ha noen aktiviteter som bare er deres:

- En forestilling i løpet av året som de viser først for de andre barna og deretter for sine foreldre.
- Fadderbesøk (elever i 5.trinn) fra Tveit skole kommer på besøk på våren for å lese for barna og leke med dem
- Idrettsdag sammen med førskolebarn fra mange andre barnehager på Askøy
- Trafikkdager
- Besøke skolen og SFO i juni
- Avslutningsfest
- Tilbud om svømmeopplæring

11. Dokumentasjon- og vurderingsarbeid

Barnehagen skal være en lærende organisasjon som til enhver tid utvikler kvalitet innen barnehagens innhold og oppgaver. Personalet skal være innovative, søke ny kunnskap, og lære av hverandre. En stadig utvikling av personalets kompetanse er viktig.

Ved å sette ord på og reflektere over egen praksis i samspill med barna, vil personalet ha grunnlag for å kunne vurdere om praksis innfrir rammeplanens målsettinger og krav.

Barnehagen skal være et profesjonsfaglig fellesskap der alle ansatte reflekterer over formål, verdier, innhold og oppgaver, der faglige og etiske problemstillinger inngår. Personalet skal arbeide med å sette mål, innhente informasjon, vurdere og analysere, planlegge og justere kursen ved behov.

11.1. Barnehagen som lærende organisasjon

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Alle barnehager skal utarbeide en årsplan som skal være et arbeidsredskap for personalet og dokumentasjon for barnehagens valg og begrunnelser.

Dette skal personalet gjøre:

- Har planleggingsdag eller personalmøte ca. 1 g. i mnd. der ulike tema i årsplanen blir planlagt og vurdert. Her utveksles erfaringer fra arbeidet på avdelingene eller i gruppene. Felles retningslinjer gjennomgås og ev revideres. Avdelingene i samme etasje samarbeider om felles planer og rutiner
- Har avdelingsmøter 1 gang i uken der barnas trivsel er tema og det legges planer for kommende uke og måned
- Pedagogisk ledermøte en gang i uken der lederne sammen lager felles planer, påser at planer blir fulgt, utveksler erfaringer og tar opp ulike utfordringer som dukker opp på avdelingen
- 2 ganger i året fyller pedagogisk leder ut i samarbeid med personalet på sin avdeling et periodevis tilbakemeldingsskjema fra avdelingene. Her har vi de punktene vi hvert år blir enig om å ha spesielt fokus på det året. Det skal beskrives hvordan det blir arbeidet på avdelingene og ev hva som må gjøres for å forbedre arbeidet. Deretter blir tilbakemeldingene sak på pedagogisk ledermøte, der alle blir informert om hvordan det jobbes på avdelingene og ev hjelper hverandre med å finne nye løsninger
- Personalet har «makkersamtaler» der de vurderer sin egen og den andres rolle i leken ute eller inne. Her brukes et fast skjema
- Deltar på kurs og fagsamlinger som Fagavdeling barnehage arrangerer eller andre kurs som vi mener noen eller alle i personale trenger
- Observerer og har samtaler med barna om vennskap og trivsel

- Har foreldresamtaler 2 ganger i året der barnets trivsel og punkt fra foreldreundersøkelsen er tema
- Lager handlingsplaner for forbedringer etter foreldreundersøkelsen og –samtalene som presenteres for SU. Denne planen tas med når ny årsplan skal lages
- Årsplanen presenteres på foreldremøtet og foreldrene oppfordres til å komme med innspill. Samarbeidsutvalget godkjenner årsplanen
- Årsplanen vurderes på våren i personalgruppen og på foreldremøte

11.2. Dokumentasjon og vurdering

Dokumentasjon skal inngå som en naturlig del av arbeidet i barnehagen. Dokumentasjon gir barna bekreftelse på opplevelser og gir foreldrene innsikt i barnas hverdag. Dokumentasjon skal og vise barnas trivsel og utvikling og brukes som grunnlag for å tilpasse og videreutvikle det pedagogiske arbeidet. Når vi dokumenterer arbeidet vårt må vi være bevisst på å behandle personopplysninger i tråd med personopplysningsloven og oppbevare personlige opplysninger i låst arkiv.

Dokumentasjon hos oss er:

- Barnas egen perm med bilder, tegninger og litt tekst av opplevelser og utvikling
- Bilder og tekst på tavlen i garderobene og på avdelingene
- Bilder av opplevelser på barnehagens facebookside
- Månedsbrev og månedsplan fra avdelingene
- Infobrev fra gruppene
- Kartleggingsverktøyet «Alle Med» for alle barn og andre kartleggingsverktøy for barn med språkutfordringer eller andre utfordringer
- Vi følger rutiner og prosedyrer i «Sammen mot mobbing»

12. Samarbeid

Barnehagen skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldre skal få medvirke i den individuelle tilretteleggingen av barnets tilbud og i barnehagens arbeid. Sammen skal vi skape en god dialog basert på trygghet og tillit, som er avgjørende for barnas trivsel og utvikling. Foreldre bidrar og til medvirkning gjennom den årlige brukerundersøkelsen, som er av betydning for barnehagens videre kvalitetsutvikling.

For å medvirke i barnehagens arbeid forutsetter det god informasjon og innsikt. Informasjonen gis i daglig kontakt, månedsplaner, foreldresamtaler og foreldremøter. Vi bruker Vigilo som kommunikasjonsplattform.

Barnehagen har et Samarbeidsutvalget (SU) som skal sikre samarbeid mellom barnehagen og foreldrene. Styrer skal sørge for at saker av viktighet for barnehagens innhold og virksomhet skal forelegges SU. Utvalget består av representanter fra foreldre og personalet i likt antall,

samt en representant fra eier. Styret møter og har uttalerett. Barnehagens foreldreråd består av alle foreldre. Foreldreråd og SU er viktige samarbeidsorgan for å ivareta fellesinteresser i foreldregruppa, og sikre medvirkning i barnehagens arbeid.

Barnehagen samarbeider med ulike instanser om barns oppvekst og utvikling. Personalet som arbeider i barnehagen har taushetsplikt. Opplysninger om private og personlige forhold skal ikke bli gjort kjent for andre. Samarbeid om enkeltbarn avklares med foreldre før kontakt med andre instanser.

12.1. Foreldresamarbeid og medvirkning

Barnas foreldre er viktige samarbeidspartnere for at barnet skal få en så god hverdag og utvikling som mulig. Vi ønsker at foreldrene skal være så trygge at de deler nødvendig informasjon som er viktig for barnehagen å kjenne til. Vi ønsker også at de kommer til oss med bekymringer for barnet eller har spørsmål/innspill til personalet om ting som skjer i barnehagen.

Alle barnehagene i Askøy kommune gjennomfører en startsamtale med alle nye barns foreldre der foreldrene inviteres til å fortelle om barnets start i livet, oppdragelse, psykisk helse, rusmidler, økonomi. Foreldrene bestemmer selv hvor mye de vil fortelle. Opplysningene som kommer frem under samtalen oppbevares i låsbart arkiv og deles kun med de som trenger det for å gi barnet en god oppfølging.

Dette skal personalet gjøre:

- Invitere foreldre til nye barn til et foreldremøte på våren før barna begynner. Her blir det gitt informasjon om livet i barnehagen og foreldrene får snakke med pedagogisk leder
- Møte barn og foreldre med et smil hver dag og fortelle litt om barnets hverdag på slutten av dagen
- Ha halvårige foreldresamtaler der barnets trivsel og utvikling er i fokus. Tema fra foreldreundersøkelsen vil og bli tatt frem
- I god tid før skolestart ha foreldresamtale om overgang til skole der foreldre og barnehage blir enig om hvilke opplysninger om barnet som skal videreformidles til skolen
- Sendte ut infobrev hver måned fra etasjen/avdelingen. I tillegg vil det komme infobrev fra gruppene 1-2 ganger i halvåret
- Skrive litt fra dagen eller uken på Vigilo
- Jevnlig legge ut bilder fra opplevelser i hverdagen på barnehagens facebookside
- Lar foreldrene komme med innspill til årsplanen for barnehagen på foreldremøter og i SU
- Vi legger til rette for et godt samarbeid med foreldrerepresentanter

12.2. Samarbeid andre instanser

Pedagogisk psykologisk tjenester (PPT)

Fastdag: Barnehagen får besøk av sin PPT-kontakt 1 gang i måneden. Her kan personalet drøfte ulike problemstillinger anonymt eller med tillatelse fra foreldre. Utfordringene kan være knyttet til barnehagens rutiner, barns språkutvikling, barnegruppen, atferd, samspill ol. Sakene kan være enkeltbarn eller hele barnegrupper.

Barnehagen kan ta kontakt med PPT for drøftinger angående barnegruppen eller enkeltbarn. Dersom samarbeidet dreier seg om enkeltbarn skal foreldre tas med i denne prosessen, og de skal gi skriftlig samtykke før kontakt med PPT opprettes. Foreldre kan også selv ta direkte kontakt med PPT, men vi oppfordrer til at de samarbeider med barnehagen.

Pedagogiske støttetjenester (PST)

Barn som, ut fra en sakkyndig vurdering fra PPT, er tildelt spesialpedagogiske timer, får denne hjelpen i barnehagen. Hjelp til barn med nedsatt funksjonsevne kan også gis ved å styrke den generelle bemanningen i barnehagen. Avdelingen tilbyr og lavterskeltilbud.

Familiehelsetjenesten

Barnehagen har et samarbeid med Familiehelsetjenesten. Vi har ulik kompetanse om barn og samarbeidet går ut på å utveksle erfaringer og gi råd og støtte til hverandre på et generelt plan.

Barnevernet

Barnehagen har samarbeid med barnevernet. Som en offentlig etat har alle ansatte i barnehagen opplysningsplikt til barnevernet.

Man har og en generell avvergelsesplikt i henhold til straffeloven §§196 og 284 - «gjennom anmeldelse eller på annen måte å søke å avverge en straffbar handling eller følgene av den, på et tidspunkt da dette fortsatt er mulig og det fremstår som sikkert eller mest sannsynlig at handlingen er eller vil bli begått» Avvergelsesplikten gjelder uten hensyn til taushetsplikten. Dette gjelder f.eks. ved vold, seksuelle overgrep og kjønnslemlestelse.

Ressursteam

Barnehagen har i løpet av året tverrfaglige møter der PPT, barnevernet, helsesykepleier og representant fra barnehagen møtes for å drøfte ulike aktuelle saker.

Barnehagen som opplæringsarena

Barnehagen er en viktig opplæringsarena for ulike utdanningsinstitusjoner. Man legger til rette for praksis der elever, studenter og lærlinger får prøvd seg i yrket.

13. Barnehagens satsingsområder –Tema /Årshjul

Hvert år har barnehagen et spesielt fokus på noen utvalgte tema. Det er tema fra Temaplan for barnehagene på Askøy og tema som barnehagene selv ønsker å ha fokus på. Tveit barnehage vil i år ha fokus på Vennskap og tilhørighet, friluftsliv og kulturformidling gjennom eventyr og sang. Mer konkret informasjon og innhold for disse temaene blir gitt i månedsplanene fra avdelingene.

13.1 Vennskap og tilhørighet

Vennskap er en viktig del av hverdagen til barna. Gjennom lek og felles opplevelser vil det dannes nye vennskap på avdelingen og eventuelt på tvers av avdelingene. Når de voksne er deltakende i leken hjelper de barna til å få gode opplevelser sammen.

Barnas trivsel og samspillet i barnegruppene vil jevnlig være tema på avdelingsmøter og pedagogisk ledermøter. Alle barn skal kjenne seg som en betydningsfull del av felleskapet.

Dette skal personalet gjøre:

- Personalet skal følge godt med og være aktive deltakere i barnas lek for å forebygge, stoppe og håndtere mobbing
- Bekrefte barnas følelser og støtte dem i møte med andre, både i hverdagen og i mer planlagte aktiviteter. Vi har for eksempel verktøyet «Grønne tanker – glade barn»
- Legge til rette for lekegrupper
- Vise at vi er glad for å se barnet, vi er gode rollemodeller, snakker positivt om barn og voksne som ikke er tiltede
- Bruke bøker, sanger, spill, Salaby og andre pedagogiske verktøy vi har tilgang til

13.2 Friluftsliv

Rammeplan for barnehagen legger sterke føringer for hva barn i barnehagene skal oppleve og understreker at «Lek, omsorg, læring og danning skal sees i sammenheng». Bruk av naturen som en dannelsesarena blir spesielt understreket: «Personalet skal legge til rette for mangfoldig naturopplevelser og bruke naturen som en arene for lek, undring, utforskning og læring». Tveit barnehage har et flott uteområde som blir brukt gjennom hele året til lek, dramatisering, motoriske og temabaserte aktiviteter.

Ved å være ute vil barn lære seg å bli kjent med naturen. De vil få erfaring med å kle seg, takle vær og vind og ta vare seg selv og andre. Dette er viktig lærdom for å bli glad i å være ute og en forutsetning for å bli glad i den naturen som omgir oss og glede seg over klimaet vi lever med.

Friluftsliv gir nye og andre sosiale relasjoner enn aktivitet inne. Dette gjelder både mellom barna og mellom barn voksne. For noen barn kan uteaktiviteten gi mestringsopplevelser som ikke kan oppleves inne. For mange barn er det kanskje slik at eneste tid de er ute i løpet av uka er timene i barnehagen.

Barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på hverandre og naturen gjennom naturopplevelser og egne erfaringer i møte med naturen legges grunnlaget for at barna kan forstå at dagens handling har konsekvenser for fremtiden. Barnehagen skal fremme livsmestring og helse. Dette komplekst arbeid som krever aktive og bevisste voksne. I tillegg til å bygge en god fysisk helse gjennom aktiviteter i naturen så vet vi at dette gjør underverker også for vår psyke.

Dette skal personalet gjøre:

- Legge til rette for tilknytning og vennskap
- Legge til rette for turer i nærmiljøet med aktiviteter som for eksempel turbingo, fallskjerm, lage mat ute og lek i snø
- Legge til rette for ulike tradisjoner ut fra årstid, synge og ha arrangementer ute som for eksempel nissefest
- Ha god dialog med barna om natur, årstider og hvor viktig det er å ta vare på naturen og dyrelivet. Vi kan for eksempel følge et tre, se forandringer gjennom året og se etter egg i fuglekassen
- Bruker «Klatreskogen» til lek og ulike aktiviteter

13.3 Kulturformidling gjennom eventyr og sang

Dette året ønsker vi at barna skal oppleve glede, mestring og tilhørighet gjennom ulike former for kultur. Det siste året har vi valgt å bli bedre kjent med nyere barnelitteratur og sanger, det kommende året ønsker vi å bruke tid på kjente tradisjonelle eventyr og sanger. Vi erfarer at flere kjente eventyr som vi voksne husker fra egen barndom, er ukjente for barna. Det har stor verdi å kjenne til egen kultur og både eldre og nyere kultur er viktig også som referanseramme senere i livet.

Barnehageloven sier at: «... barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn opplever glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap» (Barnehageloven §2).

Alle blir farget av den kulturen vi vokser opp med. Sanger og eventyr finner vi i alle kulturer. Barnehagen er representert ved ulike kulturelle bakgrunner. Det vil være naturlig å bruke eventyr og sanger som også representerer andre kulturer enn den norske. Det kan også bidra til å skape interesse for ulike kulturelle bakgrunner.

Barn lærer gjennom egen lek, og barnas lek tar utgangspunkt i erfaringer og opplevelser de får i familien eller i barnehagen. Med ulik bakgrunn og ulike erfaringer er det ikke alltid barna har felles referanserammer. Gjennom eventyr skaper vi felles referanserammer for lek.

Ved bruk av eventyr og sanger utvikler barn sin forestillingsevne og fantasi, samtidig som de utvikler eget språk og lettere kan forstå det abstrakte. Ved å lytte til muntlig fortelling tilegner barna seg fortellerkompetanse. Barna skal få trening i å følge med på tekst, følge den røde tråden og skape mening ut fra språket.

Barna vil ha tilgjengelig eventyrbøker på avdelingen. Vi vil bruke konkrete, lydbøker, film og dramatisering knyttet til eventyrene vi jobber med.

Barna skal få kunnskap om:

- Kjente og ukjente eventyr og barnesanger
- Kjennetegn og oppbygning av eventyr
- Hvordan de selv kan lage eventyr

Dette skal personalet gjøre:

- Lære oss gamle sanger og eventyr dersom utvalget er ukjent
- Sette seg inn i kjennetegn ved eventyr
- Bruke konkrete og bildestøtte
- Være bevisst på stemmebruk, kroppsspråk og humor ved formidling

	1-3 år	3-5 år
Oktober og November	Bukkene Bruse Sangen om Bukkene bruse	Sang: Eventyrvisa Prinsessen på erten Pannekaka Den stygge andungen
Januar og Februar	Pannekaka	Skinnevotten Rødhette Rødhettes sang(snakkepakken) Den lille røde høna
Mars og April	Gullhår og de tre bjørnene	Tornerose Sangen om Tornerose De tre små griser Reveenka
Mai og Juni	Geitekillingen som kunne telle til ti	Snøhvit Ulven og de sju geitekillingene Askeladden som kappåt med trollet
Sanger	Alle	3-5 år
	Bæ, bæ lille lam Mikkel rev Fader Jacob (flere språk) Fløy en liten blåfugl Med krøllet hale Ro, ro til fiskeskjær Ro, ro, ro din båt Alle killebukkene Bjørnen sover	Kjerringa med staven Lille postbud Per spelemann Jeg er en liten spillemann Pål sine høner Bro, bro, brille Jeg gikk meg over sjø og land

Figur 3: oversikt over sanger og eventyr

13.4 Felles aktiviteter 2021/2022

Uke	Dato	Aktivitet	For hvem
38		Brannvern	Avdelingsvis for alle barna
43-44		Forut	Avdelingsvis for alle barna
49		Juleevangeliet	Førskolebarna
49		Julegudstjeneste i kirken	Alle unntatt de minste
50	13.desember	Lucia	Førskolebarna går i Luciatog rundt barnehagen
51	17.desember	Nissefest	Avdelingsvis for alle barna
5	31.1.-4.2 februar	Samisk uke	Avdelingsvis for alle barna
8	25.februar	Fargefest	Alle barna
14	april	Påskevandring	Førskolebarna
18-19	9.-13.mai	Vårpuss	Alle barna
19	13.mai	Maileker	Alle barna
Mai		Idrettsdag	Førskolebarna
22	31. mai 1.juni	Trafikkdager	Førskolebarna
	juni	Sommerfest	Alle barn og foreldre kl.15.16.30
	juni	Mangfoldsdager	Alle barna

Figur 4: oversikt over felles aktiviteter 2021/2022

14. Kontaktinformasjon til barnehagen

Navn: Tveit barnehage

Adr.: Kollevågvegen 201, 5310 Hauglandshella

Tlf.: 56 15 53 20

Mail: tveit.barnehage@askoy.kommune.no

Hjemmeside:

Kontaktinformasjon til avdelingene:

Vepsebolet: 97051756, Eva.Berg.Stikholmen@askoy.kommune.no

Maurtuen: 40914655, Kristin.Steffensen@askoy.kommune.no

Revestuen: 97051731, marianne.helgheim@askoy.kommune.no

Harestuen: 40914654, Randi.Irene.Sel.Skramesto@askoy.kommune.no